International

scientific and practical conference

DECEMBER 6
2024

2024

STDF

Science technology& Digital finance

Google Scholar

The main directions of socio-economic development of New Uzbekistan: problems and solutions

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

JIZZAKH BRANCH OF THE NATIONAL UNIVERSITY OF UZBEKISTAN NAMED AFTER MIRZO ULUGBEK

Scientific journal of Science technology & Digital finance

The main directions of socio-economic development of New Uzbekistan: problems and solutions collection of materials of the international scientific and practical conference on the topic

(December 6, 2024)

(Part 1)

Jizzakh-2024

Department of Economics and tourism of Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek
6.12.2024

The main directions of socio-economic development of New Uzbekistan: problems and solutions collection of materials of the international scientific and practical conference on the topic – Jizzahk: Department of economics and tourism of Jizzakh branch of the national university of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek, December 6, 2024, 450 pp.

Editors in charge: DSc.prof. Turakulov O.X., PhD. O'ralov A.I.

In the collection of materials of the conference, the role and role of Science, Education and production in the era of globalization, the pressing problems of the issues of interaction of these processes, feedback on their solutions were presented by mature specialists of the field.

In addition, research on the scientific and practical topic, carried out in the economics, Exact Sciences, Natural Sciences and socio-humanities during the globalization period, information is presented in the scientific and practical fields, which includes the latest innovative technologies in the fields of production.

It can be argued that this collection is one of the specific intersections of current thoughts and innovative ideas of the world of science. This scientific and practical conference was actively attended by professors and scientific researchers engaged in scientific research in Uzbekistan and foreign countries. In increasing the position of the scientific and practical conference, the professors and teachers of domestic and foreign higher educational institutions made a significant contribution.

Professors and teachers of foreign higher educational institutions who actively participated in the work of the conference made a worthy contribution to the high level of interaction with scientists of our country. The processes of international cooperation with foreign countries and exchange with them in the field of Science in the era of globalization have a positive effect on the development of Higher Education, the fields of Science and production. The materials of this conference are special in that they include a wide range of research, from theoretical developments to practical solutions, demonstrating the diversity of approaches and directions in this area.

In conclusion, it should be noted that this scientific and practical conference will be a very useful collection for everyone who is interested in modern research in the fields of further development of Higher Education, Science, Education and production in the era of globalization. The authors are responsible for the content and quality of the articles and abstracts included in the collection.

ANIQ FANLAR (IQTISODIYOT) SOHASIDA DOLZARB TADQIQOTLAR

Sirojov Lazizbek
O‘zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali iqtisodiyot yo‘nalishi 41-21 guruh talabasi
Ilmiy rahbar: Nizametdinov Ali
O‘zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali

Annotatsiya: Mazkur tezisda iqtisodiyot fanining dolzarb va zamonaviy tadqiqotlari, global iqtisodiy o‘zgarishlar va ularning ta’siri o‘rganilgan. Asosiy e'tibor iqtisodiy resurslarni boshqarish, innovatsion texnologiyalarning iqtisodiy tizimga integratsiyasi va barqaror rivojlanish masalalariga qaratilgan. Tadqiqotda iqtisodiy tizimning rivojlanish tendensiyalari, raqamli iqtisodiyotning joriy etilishi va ularning iqtisodiy o‘zgarishlarga ta’siri tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: Iqtisodiyot, Raqamli iqtisodiyot, blokchain texnologiyasi, sun’iy intelekt, Iqtisodiy resurslar, Iqtisodiy inqirozlar, Raqobat, evolutsiya, Ijtimoiy-iqtisodiy ta’sir

Kirish

Iqtisodiyot fani jahon miqyosida yangi, ilg‘or tadqiqotlar va innovatsion yondashuvlar orqali rivojlanmoqda. XXI asrda global iqtisodiyotda yuz berayotgan o‘zgarishlar, iqtisodiy inqirozlar, raqamli transformatsiya va barqaror rivojlanish masalalari iqtisodiyotga oid tadqiqotlarning dolzarbligini yanada oshirgan. Iqtisodiy resurslarni samarali boshqarish, bozorlarda raqobatni mustahkamlash, davlat va xususiy sektor o‘rtasidagi munosabatlarni optimallashtirish kabi muammolarni hal qilishga qaratilgan tadqiqotlar bugungi kunda ayniqsa muhim ahamiyatga ega. Shu sababli, iqtisodiyotda zamonaviy yondashuvlar, innovatsion texnologiyalar, global iqtisodiy tizimdagi o‘zgarishlar va ularning ijtimoiy-iqtisodiy ta’siri o‘rganish uchun dolzarb mavzulardan biri hisoblanadi.

Tezisning asosida iqtisodiy tizimning evolyutsiyasi, resurslarni taqsimlashda innovatsion yondashuvlar va barqaror rivojlanishning iqtisodiy asoslari tahlil etiladi. Shuningdek, iqtisodiyotdagi raqamli transformatsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy ta’siri va uning kelajakdagi rivojlanish istiqbollari ko‘rib chiqiladi.

Iqtisodiy tizimning evolyutsiyasi va innovatsion yondashuvlar. Iqtisodiyot tizimi tarixan o‘zgarib, jamiyatlar va davlatlarning iqtisodiy rivojlanishiga qarab shakllangan. XIX asr oxiri va XX asrning o‘rtalarida sanoat inqilobi va texnologik yangilanishlar iqtisodiy tizimni tubdan o‘zgartirdi. Bugungi kunda esa iqtisodiyotning rivojlanishi, globalizatsiya jarayonlari, raqamli texnologiyalar va sun'iy intellektning integratsiyasi kabi yangi omillar bilan belgilanadi. Shu bilan birga, innovatsion texnologiyalarning iqtisodiyotga ta’siri sezilarli darajada oshdi. O‘zgaruvchan iqtisodiy sharoitlarga moslashish, raqamli transformatsiyani amalga oshirish va yangi texnologiyalarni ishlab chiqish muhim strategik vazifalardan biridir.

Innovatsion yondashuvlar iqtisodiy o‘sishni qo‘llab-quvvatlash va resurslarni samarali taqsimlashda muhim rol o‘ynaydi. Yangi texnologiyalar, ayniqsa raqamli texnologiyalar, bozorlarni yanada samarali va adolatli qilishga yordam beradi. Masalan, blockchain texnologiyasi va sun'iy intellektning joriy etilishi, resurslarni samarali boshqarish va investitsion jarayonlarni optimallashtirish imkoniyatlarini yaratadi.

Raqamli iqtisodiyot va uning ijtimoiy-iqtisodiy ta’siri. Raqamli iqtisodiyot bugungi kunda iqtisodiy faoliyatning ajralmas qismiga aylangan. Internet va axborot texnologiyalari asosida qurilgan raqamli iqtisodiyot yangi ish o‘rinlarini yaratish, bozorlarni diversifikatsiya qilish va global miqyosda savdo faoliyatini osonlashtirish imkoniyatlarini yaratadi. Raqamli texnologiyalarning iqtisodiyotga kiritilishi ko‘plab sohalarda samaradorlikni oshirishga yordam bermoqda. Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyotning ijtimoiy-iqtisodiy ta’siri katta, chunki u ish o‘rinlarini yangi shakllarda yaratadi, iqtisodiy taqsimotni o‘zgartiradi va mavjud ijtimoiy tengsizliklarni yanada keskinlashtirishi mumkin.

Raqamli transformatsiya davrida davlat va xususiy sektorning hamkorligi alohida ahamiyatga ega. Davlatlar raqamli infratuzilmani rivojlantirish, axborot xavfsizligini ta’minlash va yangi texnologiyalarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga integratsiya qilish bo‘yicha siyosatlarni ishlab chiqishlari zarur. Shu bilan birga, xususiy sektorning innovatsion faoliyati iqtisodiyotni raqamli shakllarda rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi.

Kelajakdagi rivojlanish istiqbollari. Kelajakda iqtisodiyotdagi o‘zgarishlar ko‘plab yangi imkoniyatlar yaratishi mumkin. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi, sun'iy intellekt va avtomatlashtirishning kengayishi iqtisodiy jarayonlarni yanada samarali qilishga yordam beradi. Shuningdek, global iqtisodiyotning yangi fazasi, ya’ni "aqlli iqtisodiyot" shakllanishi kutilmoqda, bunda texnologiya, ma’lumotlar va resurslar birlashtiriladi. Bunday iqtisodiyotda barqaror rivojlanishning o‘ziga xos modeli ishlab chiqilishi kerak.

Iqtisodiyotning kelajagi, birinchi navbatda, ijtimoiy adolat, ekologik barqarorlik va iqtisodiy samaradorlikni birlashtirgan yangi yondashuvlarga bog‘liq bo‘ladi. O‘zgaruvchan dunyo sharoitida davlatlar va xalqaro tashkilotlarning hamkorligi hamda innovatsion yondashuvlarni tatbiq etish iqtisodiy o‘sish va rivojlanishni ta’minlashning asosiy omillaridan biri hisoblanadi.

Xulosa

Tadqiqotdan quyidagicha xulosa qilish mumkinki, XXI asrda iqtisodiyotga ta’sir etayotgan eng muhim omillar — bu raqamli transformatsiya, innovatsion texnologiyalar va global iqtisodiy integratsiya. Ushbu omillar iqtisodiy jarayonlarni samarali boshqarish va resurslarni adolatli taqsimlashda yangi imkoniyatlar yaratadi. Shuningdek, global o‘zgarishlar va iqtisodiy inqirozlar davlatlar va xalqaro tashkilotlar o‘rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashni, iqtisodiy siyosatni yangilashni va ijtimoiy tenglikni ta’minlashni taqozo etadi.

Raqamli iqtisodiyot va texnologik innovatsiyalar iqtisodiy o‘sishni qo‘llab-quvvatlashda katta rol o‘ynashiga qaramay, ular ijtimoiy-iqtisodiy tengsizliklarni

Department of Economics and tourism of Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek
6.12.2024

keltirib chiqarishi mumkin. Shuning uchun davlatlar va xususiy sektor raqamli infratuzilma va texnologiyalarni rivojlantirishda samarali siyosatlarni amalga oshirishi kerak. Barqaror rivojlanish, ekologik xavfsizlik va ijtimoiy farovonlikni saqlash uchun iqtisodiy strategiyalarni yangilash va global hamkorlikni kuchaytirish zarur.

Kelajakda iqtisodiyotning rivojlanishi sun'iy intellekt, avtomatlashtirish va aqlli iqtisodiyot asosida shakllanadi. Bunday o‘zgarishlar iqtisodiy samaradorlikni oshirish, barqaror rivojlanishga erishish va ijtimoiy adolatni ta’minlash uchun imkoniyatlar yaratadi. Shu bois, innovatsion yondashuvlar, texnologiyalar va global iqtisodiy siyosatlar kelajakda iqtisodiyotning barqaror o‘sishini ta’minlashda muhim ahamiyatga ega bo‘ladi.

Umuman olganda, iqtisodiyotda yuz berayotgan o‘zgarishlar yangi imkoniyatlarni yaratish bilan birga, jiddiy ijtimoiy va iqtisodiy muammolarni ham keltirib chiqarmoqda. Ularni hal etish uchun samarali iqtisodiy siyosat, innovatsion yondashuvlar va xalqaro hamkorlik zarur bo‘ladi.

Foydalanilgan manbalar

1. To‘xliev N. Globallashuv jarayonida milliy iqtisodiyotlarning innovatsion rivojlanishi muammolari. Ilmiy-texnik va innovatsion taraqqiyot: global, mintaqaviy va milliy iqtisodiy tendensiyalar. T.: 2015
2. Vaxabov A. V. va boshqalar Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar. - T.: Baktria press,
3. Egamberdiev F. "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. -Toshkent, № 1, sentabr, 2011 yil
4. Abror R., Shahobiddin K. MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH VA YUQORI IQTISODIY O ‘SISH SUR’ATLARINI TA’MINLASHNING USTUVOR YO ‘NALISHLARI //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – T. 3. – C. 327-331.
5. Abror R., Shahobiddin K. INNOVATIVE MARKETING AND ITS DEVELOPMENT //International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research. – 2023. – C. 193-196.

Department of Economics and tourism of Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek
6.12.2024